

Muzeul în era comunicării care se respectă central

Sorin Oană -Marghitu

Trăim în era comunicării. Primul impuls al iubitorului de cultură care vrea să afle ce se mai întâmplă într-un muzeu este să intre pe facebook. Navigatorul prin galerii poate fi răsplatit cu un buchet zdravăn de fotografii care captează periodic efemeritatea curgerii evenimentelor culturale în eternitatea costumelor care își socializează eleganța oficială. Costumele se grupează, se aliniază, se leagă în serie sau în paralel pentru a forma diferite configurații în jurul unui microfon amplasat. Dispozitivul ritualic de acest soi este mândria muzeului care se respectă central.

Derula începe cu atenție primele imagini și veștile realizate care este cel mai important costum. Este costumul care se repetă. În ordine cronologică, el se asociază primul cu microfonul. Cel mai important costum este singur doar la microfon. În cea mai mare parte a timpului, el răsară în garderoba invitat. În consecință, privirea arheologică poate defini o tipologie a gesturilor, scenetelor și coreografiilor în care este implicat și manipulat cel mai important costum. Cu alte cuvinte, pagina de facebook a unui muzeu care se respectă central este un document important pentru deslușirea relațiilor care guvernează cultura de stat.

De cele mai multe ori, microfonul semnaleză poziția celui mai important costum într-un ir definit de încă 3-4 costume. Este prima variantă a legăturii în serie. Tremurul oficial al aerului unește liniar tîietura felelor, roșea a din revere, mustața proaspăt ondulată în absida invizibilă a gulerului, pendula multiplicată și încremenită ca un ir de cravate care atarnă de grumazul comun. De multe ori, mâinile își trag sufletul pe burtă. Câteodată, mâinile sunt împreunate și aproape lipite de fața pantalonilor. Această poziție mîrturisește mai explicit înțelesul pe care costumele îl dau solemnității. Împreunarea pioasă diferențiază evenimentul solemn afișat pe obrazul spontan al culturii de zidul fotbalistilor confrunțați cu o lovitură liberă. Ei își spun vernisaj. Ei își spun lansare de carte.

Într-o altă variantă a seriei, microfonul este așezat pe o masă pentru a fi pasat între fotbalistii care și-au așezat zidul pe scaune. La centru evoluează previzibil coordonatorul de joc. El oficiază ritualul. El este maestrul de ceremonii. În acest caz, sunteți martorii unui vernisaj așezat. Ei își spun jubileu. Ei își spun comemorare. Ei își spun masă rotundă. Ei își spun conferință de presă. Asistența de pe cealaltă parte a microfonului posedă suficiente tipologii, stratigrafii și trăsături stilistice care să permit încadrarea precisă a evenimentului în categoriile enumerate mai sus. Regizorii stabilesc o relație subtilă între costume și audiență. Dacă predomină imaginile de ansamblu, înseamnă că repertoriul interpretat pe pagina de socializare intenționează să evidențieze linia elegantă a costumelor prin lungimea și limea audienței. Dacă predomină detaliile, avem două cazuri de interpretare: fie cantitatea de audiență este insuficientă pentru îndestularea garderobei, fie detaliile surprind costume de rang național care au preferat să fie prezente la eveniment într-o înaltă laică.

Mai există contextul paradoxal în care cel mai important costum, flancat de alte exponate oficiale, este montat fără microfon în primul ir de scaune. Este a treia variantă în serie. Este singura coregrafie în care costumele își permit etalarea zâmbetelor piperate, croite de casa de

mod . În acest caz, vizitatorul trebuie să aibă răbdare până când microfonul apare în poze. Dincolo de el va distinge un ansamblu de dansuri populare, un taraf, un cvartet de coarde, un detașament deghizat în uniforme care prezintă drapelul de luptă sau un cârd de copii îmbrăcați ciudați, semn că acolo se joacă teatru. Ei îți spun manifestare artistică .

Mai poți întâlni situația în care pe partea cealaltă a fileului peste care îți arunci vorbele cel mai important costum se distinge la primire alte costume cu prestigiul dispus în iruri. Este fosila directoare a legăturii în paralel. Mai mult ca sigur că vei de-a face cu ceea ce ei numesc conferință . Acest tip de context este foarte important. Printr-o stilistică sobră, ierarhia culturii de stat se materializează în teren în funcție de distanța irurilor față de fileu. Dovada? Când nu este la microfon, costumul cel mai important este montat matematic în primul rând al audienței.

Spațiul dintre aceste legături este umplut cu diferite asocieri de costume care compun un adevărat program iconografic al aristocrației spiritelor rupte temporar de lucrurile agricole practicate pe câmpul culturii. Aceste interstii reconfortante conferă aura binemeritată elementelor care, firesc, au fost reprimate în timpul manifestării culturale: cămăși buimăcite de gânduri ascunse, cravate picior peste picior, schimburi de surâsuri demiseci, danturi revoluționare cu locul de origine controlat, pahare cu conținutul fin decoltat, glumițe cu vedere la gleznă .

Ierarhia evenimentului postat cultural poate fi deslușită prin studiul atent al gesturilor schimbate între costume. De obicei, între costumul cel mai important și garderoba limitrofă se poate pune, fără teama de a greși, semnul mai mult sau puțin egal. Această relație este calibrată mai precis de unghiul înclinării costumului sau de cîntecul pantei slugarnice a surâsului care îți unește reverele. Clar, avem de-a face cu o relație de subordonare. Nu-ți permiți să-l bagi pe ministru în comisia de disciplină . Informații utile ne pot oferi și scenele de ghidaj. Dacă cel mai important costum oferă ghidaj într-o expoziție, atunci el se află într-o relație de subordonare față de persoana ghidată . În evul mediu, acest tip de raport purta numele de vasalitate. Dimpotrivă, dacă cel mai important costum este cel ghidat, înseamnă că asistăm la vernisajul unei expoziții interne la care sunt prezenți doar angajații. Ei îți spun vernisaj al unei micro-expoziții. În evul mediu, acest tip de raport purta numele de suzeranitate. Pe scurt, dintr-o perspectivă frustrantă, putem spune că pagina de facebook a unui muzeu care se respectă central ilustrează varianta culturală a tezei populare potrivit căreia pe tele mare înghite pe tele mic. Această ilustrare joacă un rol important în conservarea pînii sociale. După vizionarea solidarității piscicole din acvariul paginii, orice pește care a îndrăznit să se revolte împotriva celui mai important costum renunță la iluzia că îi va primi vreodată dreptatea de la peștii din fruntea bancului.

Pagina de facebook este și un document important al imaginii de sine a culturii dintr-un muzeu care se respectă central. Aici, cultura este o relație stabilită între costumele cele mai importante, bogat decorate cu capodopere ale patrimoniului național. Este un joc al pozițiilor, asocierilor, combinelor, legitimelor. Schimbul de gesturi poate fi contextualizat mai larg. Rețeaua are grijă să insereze foarte precis evenimentul în timpul lung al nașterii. De exemplu, putem afla dacă înălțimea costumelor a ternute în rândurile frunții a fost dezvoltată într-o perioadă de doliu național, declarat oficial. A răde este omenește posibil. Dar, pentru muzeul care se respectă central doliul național nu este un criteriu de selecție a pozelor. Mai important este beneficiul simbolic adus de asocierea reciprocă avantajoasă a celui mai important costum cu costumele suzerane, chiar dacă dispozitivul ritualic astfel immortalizat emană o solemnitate ambiguă, de genul reclamelor (inerent vesele și optimiste) care întrerup, conform orarului,

suferin a promovat la TV în zilele de doliu. Constanța a apariției acestei ambiguități conferă culturii care se respectă central un aer de doliu monden, care îi găsește analogia cea mai apropiată în scena post-funeralii care bântuie filmele americane de resort. Noi îi spunem pomana.

Uneori, la marginea costumelor este amplasat, uor piezi și stingher, un personaj care trădează timiditatea nucii potrivite în peretele tapetat cu reclame la produse de coroziune. De obicei, personajul re apare într-o poziție subordonată în scenele de ghidaj care se derulează pe pagină. El este cel care a făcut expoziția. Unii îi spun comisari-ef adjunct. Alții îi spun curator. Oricum, el este cel care aprinde pretextul dispozitivului ritualic, ca orice fițil, importanța lui durează până când se declanșează explozia de costume. Aadar, pagina de facebook a unui muzeu care se respectă central este și o ilustrare a strategiilor prin care costumele îi cocoa artiiciile pe munca fițilului. Din această perspectivă istorică, în imaginea de sine prezentată pe facebook, muzeul aparține exclusiv sultanului care dă în arendă parcele de comori din care curatorii recoltează ambientul expozițional al costumelor. Compararea acestei relații culturale cu regimul pământului *mîrî* din Imperiul Otoman ar putea deschide noi direcții de cercetare.

Într-un muzeu ideal care se respectă central, afișele și comorile ar trebui să se aternă în pagină precum epocii pe costume. În realitate, din cauza performanței nelimitate a rețelei, derularea firească a garderobei este întrerupt brutal de prea multe afișe care anunță diverse evenimente culturale, de prea multe exponate ale zilei care teaurizează curgerea anilor, de prea multe gramezi de comori care ne sporesc confortul și torilor. Totuși, în ciuda acestui dezechilibru nedrept, scenetele care compun dispozitivul ritualic reușesc să transforme exponatele postate în materialități oblice, nechinuite de gânduri, controversate sau dileme. Ele afișează credința costumelor în seninătatea raftului din supermarket. Costumele sunt amplificate nu doar de microfonul oficial, ci și de ambianța expozițiilor, care evocă în galeria de fotografii, în funcție de gama exponatelor, neutralitatea shop-ului de suveniruri de alături, a fostului magazin Eva sau a magazinului de veșminte preoțesc. Vizitatorul paginii consumă educativ expresia materială a discursurilor neutre rostite la microfonul oficial despre frumosul etern, patrimoniul național, valoarea inestimabilă, leagănul civilizațiilor, spațiul european, răsucea de vânturi, poziția geo-strategică, bogăție, ierarhie, eroism, încrederea neșarmurită în conducerea muzeului.

Acest stil de comunicare ocupă o cracă importantă în coroana unui arbore genealogic uor de recunoscut. Cele mai multe intrări în catalogul culturii care se respectă central îi găsește analogiile în reprezentările ceremonialului din perioada de maximă manifestare a cultului personalității lui Ceaușescu: existența celui mai important costum care este etalat public la foc automat, tehnici specifice ale corpului, scene de ghidaj, indicații prețioase, mulțumiri din inimă, mâini împreunate frontal, zâmbete pătate lansate din guler direct în copiii care nu au nici o vină. După o pauză relativ lungă (pe care ei o numesc perioadă de tranziție), acest cult a renunțat concomitent cu inițierea operațiunii de „implementare a principiilor manageriale” într-un muzeu a cărui imagine era deja umplută de cel mai important costum. Din perspectiva acestei renașteri, cultul lui Ceaușescu se constituie într-un moment profetic al ritualului oficiat într-un muzeu care se respectă central, viceversa, festivalul de costume postat pe facebook îi apare vizitatorului ca un proiect de arheologie experimentală care reconstituie mecanismul de funcționare a cultului personalității. Manifestările artistice de acest gen trădează strădania de a compensa deficitul coloristic al realității prin aurirea cotidianului. Prin umplerea cu etichetă a vidului de idei. Prin agățarea trecutului la reverul prezentului. Prin obsesia jubileelor și prin înșurubarea

evenimentul în timpul srb toresc al ideologiei. Anii au trecut. La cap tul lor, orchestra noului muzeu interpreteaz o simfonie de pia cu al muri produse de industria socialist de resort. Ei îi spun marketing. Noi îi spunem propagand .

Tr im în era comunic rii. Primul impuls al iubitorului de cultur care vrea s afle ce se mai întâmpl într-un muzeu este s între pe facebook. Îi stau la dispozi ie toate paginile muzeelor care se respect . Cine dore te s studieze stilistica re elei de baronate i estetica sistemului de rela ii vasalice din România de azi, nu mai trebuie s se deplaseze în jude e. Nici m car nu mai trebuie s studieze structurile organizatorice ale partidelor politice. Nu are decât s acceseze pagina de facebook a unui muzeu care se respect central.

Not

Dispozitiv ritualic: Augé 1994, 80-126; Lardellier 2003, 211; *tehnici ale corpului*: Mauss 1936; regimul p mântului *mîrî* din Imperiul Otoman: Inalcik 1996, 322-332; *ambianță*: Baudrillard 1968; *cultul lui Ceaușescu*: Cioroianu 2005; Mocanescu 2007; *cultul lui Stalin în România*: Mocanescu 2004; despre construirea ideologic a timpului i reproducerea acestuia în expoziții: Oanță-Marghitu 2016; despre leg tura dintre spațiul cultural din România postcomunist i „mecanisme structurale de tip ceau ist”: Ernu 2013, 19-23.

Referințe bibliografice

Augé, M. (1994). *Pour un anthropologie des mondes contemporains*, Paris: L’Harmattan.

Baudrillard, J. (1968). *Le système des objets*, Paris: Gallimard.

Cioroianu, A. (2005). *Ce Ceaușescu qui hante les Roumains. Le mythe, les représentations et le culte du Dirigeant dans la Roumanie communiste*, Bucure ti: Curtea Veche.

Ernu, V. (2013). *Sînt un om de sînga*, Chi in u: Cartier.

Inalcik, H. (1996). *Imperiul Otoman. Epoca clasică. 1300-1600*, Bucure ti: Editura Enciclopedic .

Lardellier, P. (2003). *Teoria legăturii ritualice. Antropologie și comunicare*, Bucure ti: Tritonic.

Mauss, M. (1936). Les techniques du corps, *Journal de Psychologie* 32 (3-4) (http://classiques.uqac.ca/classiques/mauss_marcel/socio_et_anthropo/6_Techniques_corps/techniques_corps.pdf; accesat: 29 martie 2018)

Mocanescu, A. (2004). Surviving 1956: Gheorghe Gheorghiu-Dej and the ‘cult of personality’ in Romania, în B. Apor, J.C. Behrends, P. Jones i E.A. Rees (ed.), *The leader cult in communist dictatorships. Stalin and the Eastern Bloc*, Palgrave Macmillan Ltd., 246-260.

Mocanescu, A. (2007). *The leader cult in communist Romania 1965-1989: constructing Ceaușescu’s uniqueness in painting*, Durham theses, Durham University (<http://etheses.dur.ac.uk/2571/>).

Oanță-Marghitu, S. (2016). Spa iu i timp în expozi iile muzeului, *archaeology.ro*, 2016, (http://archaeology.ro/Pdf/muzeu_expo_ob/SOM_Spatiu_timp_muzeu.pdf).

Sorin Oanță-Marghitu, Muzeul în era comunic rii care se respect central, *archaeology.ro*, 2018 (http://archaeology.ro/Pdf/muzeu_expo_ob/SOM_Muzeul.pdf)